

VOOR U GELEZEN...

24 JUNI 2012

TEN GELEIDE

Hierbij biedt het Genootschap Nederland-Aruba u de mei 2012-editie aan van Voor u gelezen... Met een bloemlezing van interessante berichten over actuele ontwikkelingen in en om Aruba. Zoals de verwachting van de Arubaanse regering binnen twee maanden de voorwaarden rond te hebben voor de verkoop van de Valero raffinaderij aan PetroChina. Maar in diverse gremia is ook de discussie gestart over een toekomst van Aruba zonder olieraffinaderij. Voorts is er veel discussie over een tweede windmolenpark op Aruba. Voor meer nieuws over Aruba verwijzen wij u graag naar www.amigoe.com. En zie onze vernieuwde website www.genootschapnederlandaruba.nl. Wij wensen u veel leesplezier!

Koninkrijk- en EU-relaties

Amigoe 02-05-12: 'Ook opoffering nodig voor Koninkrijk'

ORANJESTAD — Bij de officiële viering van Koninginnedag in het Wilhelminapark afgelopen maandag heeft gouverneur Fredis Refunjol het belang van het Koninkrijksverband voor Aruba benadrukt. Die band betekent 'lusten en lasten' waarbij Aruba bepaalde 'opofferingen' moet doen. "Aruba heeft openlijk laten zien dat het hiertoe bereid is. Het is dan ook te hopen dat onze medelandgenoten ook rekening houden met de uitdagingen en behoeften van Aruba."

Tijdens de ceremonie zijn zoals gebruikelijk ook de Felipe B. Tromp-beker (vernoemd naar de oud-gouverneur) en andere stimuleringsprijzen aan jongeren uitgereikt. Zoals deze krant al eerder schreef, ging de gouverneursbeker naar dansschool Club di Movimiento. Stimuleringsprijzen waren er voor de jongeren Marifer Aguirre, Ethan Westera en Brandon Rincones. Statenvoorzitter Paul Croes (AVP) gaf in zijn rede aan dat jongeren deze keer weer eens positief in het nieuws komen. "Vaak zijn de berichten over jongeren negatief; over jeugdbendes, joyriding, vernieling. Vandaag is het tegenovergesteld en gaat het over jongeren die er bovenuitsteken en laten zien wat voor potentie ons eiland heeft." Croes' boodschap is dat jongeren altijd moeten blijven wensen en vechten om iets te bereiken in het leven. "Er is geen snelheidslimiet op de route naar excellentie."

Vrouwenrecht

De Statenvoorzitter stond ook stil bij de relatie binnen het Koninkrijk. Ondanks dat die vaak op de proef is gesteld, is de eenheid overeind gebleven. "En dat is ook wat we vandaag vieren." Croes noemde koningin Beatrix bovendien ook een voorbeeld voor vrouwen. Hij gaf aan dat ook Aruba ruimte moet geven aan vrouwen en verbetering van hun rechten in diverse sectoren als de private sector, overheid, sport en zeker ook de politiek. Aan de gouverneur gaf Croes bovendien de boodschap mee om deze over te brengen aan de Koningin, namelijk dat Aruba zal blijven werken aan het verbeteren van de relatie tussen de landen in het Koninkrijk.

Gouverneur Refunjol gaf in zijn rede aan die boodschap 'zeker' te zullen overbrengen. Hij stond verder stil bij het ongeval van prins Friso en dat ondanks deze moeilijke periode de Koninklijke familie anderen is blijven steunen. Dat is ook iets dat mensen hier moeten doen, is zijn mening: het steunen van anderen in tegenspoed, ook al betekent dat een opoffering van zichzelf. Net als grote landen als de VS en Europa, staat Aruba voor grote opgaven, aldus Refunjol. En ook die vereisen soms opofferingen. "Voor elke oplossing is opoffering nodig en ik ben ervan overtuigd dat ons eiland daartoe bereid is."

Amigoe 18-05-12: Afscheid oude, welkom nieuwe woordvoerder VNO

ORANJESTAD — Menno Bart, woordvoerder op Aruba van de Nederlandse vertegenwoordiging VNO verlaat eind deze maand het eiland. Afgelopen woensdag nam VNO afscheid van hem. Tegelijkertijd werd zijn opvolger Diederik Ten Holder welkom geheten.

Bart drukt het uit als een warm afscheid, Ten Holder als een warm welkom. Ze wisselen van woonplaats, maar niet van baan. Na 3 jaar en 2 maanden op Aruba vertrekken Bart en zijn vrouw Vivian Dumas naar Brussel om daar een nieuw leven op te bouwen. Ten Holder heeft die stad net verlaten om samen met zijn vrouw en dochtertje naar Aruba te komen. Bart heeft een compleet inwerkprogramma klaargemaakt voor hem, vertelt de opvolger. En hij is vastberaden de goede relatie van Aruba met Nederland voort te zetten.

De chef van Bart, Geneviève Lieuw, bedankt hem voor zijn inzet en zijn kritische kijk. Al geeft ze ook toe dat ze op dat laatste niet altijd zat te wachten. Voor Bart en zijn vrouw is het hele Aruba verhaal 'uit de hand gelopen', vertelt hij. Wat als een grapje begon, werd een serieuze aangelegenheid. Hij besluit zijn dankwoord met

bemoedigende woorden aan zijn opvolger: "Aruba grows on you. Ik hoop dat dit voor Diederik ook gaat gelden. Er komen vast en zeker momenten dat je je afvraagt, wat doe ik hier? Even doorzetten en het wordt geweldig."

Financiën en economie

Amigoe 02-05-12: 'Akkoord met PetroChina hopelijk binnen twee maanden'

ORANJESTAD/ SAN ANTONIO — Aruba hoopt binnen maximaal twee maanden met oliegi-gigant PetroChina de voorwaarden te hebben afgerond voor de koop van de raffinaderij van Valero in San Nicolas. Dit zegt Energie-minister Mike de Meza (AVP). Afgelopen zondag kwamen de partijen bij elkaar in het Europahuis. Intussen heeft Valero in het afgelopen eerste kwartaal een verlies van 432 miljoen dollar geleden door de afschrijving van 605 miljoen dollar op de waarde van de raffinaderij op Aruba.

Hoogste baas van het Amerikaanse olieconcern, Bill Klesse, rept over het verlies echter met geen woord in de media en laat slechts weten positief te zijn over de vooruitzichten voor de rest van het jaar.

In drie persberichten die gisteravond werden uitgestuurd melden premier Mike Eman (AVP) en minister De Meza dat PetroChina het *due diligence*-onderzoek heeft afgerond. In het onderzoek wordt gekeken of de informatie, die de verkopende partij levert, correct is en wat de gevolgen zijn bij een overname. Tegen het einde van deze maand moet alles in kaart zijn gebracht en de al gemaakte afspraken tussen PetroChina en Valero officieel zijn afgerond. "Dan begint de periode dat PetroChina intern het procedureel gaat regelen. Over een maand tot maximaal twee maanden is dan alles klaar", aldus De Meza. De minister zegt dat de onderhandelingen over een mogelijke koop van de raffinaderij van Valero aan PetroChina goed verlopen. In de onderhandelingen met Aruba zijn de overstap naar vloeibaar aardgas als brandstof voor de raffinaderij en de aankoop van goedkopere brandstofolie op de buitenlandse markt in ieder geval besproken. Volgens minister De Meza zou PetroChina wel interesse hebben in voortzetting van het gasproject. Ook zou het staatsoliebedrijf na de koop gebruik willen blijven maken van de werknemers die nu onder contract staan bij Valero en lokale contractarbeiders.

Scenario's

Volgens premier Eman is de oliegi-gigant op dit moment verschillende scenario's voor de raffinaderij aan het overwegen. Zo zijn ze onder meer aan het kijken welke mix van aardoliën tot betere prijsmarges kunnen leiden en of zij eventueel door kunnen gaan met de raffinaderij zoals die is of dat ze grote investeringen moeten maken en mogelijk ook andere producten zoals benzine gaan produceren op Aruba. "Daar hebben wij nog geen indicatie van gekregen, misschien omdat zij daar zelf niet over uit zijn", aldus Eman.

Verlies Valero

Valero heeft in het eerste kwartaal van dit jaar een verlies geleden van 432 miljoen dollar, ofwel 0,78 dollarcent per aandeel vergeleken met het eerste kwartaal van 2011. Hierin is de afschrijving van 605 miljoen dollar op de waarde van de Arubaanse raffinaderij opgenomen. Toch zegt Valero-baas Klesse tevreden te zijn met de cijfers.

De cijfers voor het eerste kwartaal staan in scherp contrast met die van vorig jaar. In het eerste kwartaal van 2011 boekte Valero nog een winst van 104 miljoen dollar. De Texaanse oliemaatschappij zag haar operationele inkomen halveren, van 786 miljoen in het eerste kwartaal van vorig jaar naar 367 miljoen in het afgelopen eerste kwartaal. Dit vanwege de lage marges en lagere kortingen op onder meer grondstoffen. Op 17 april publiceerde *Amigoe* dat de afschrijving van 605 miljoen dollar op de waarde van de raffinaderij in San Nicolas een verlies van tussen de 75 tot 85 dollarcent per aandeel zou markeren voor Valero. Uiteindelijk werd het 1.09 dollar per aandeel, na aftrek van belastingen.

Meer vaten

Toch produceerde Valero in totaal 449.000 meer vaten dan vorig jaar, naar een totaal van 2.555.000 vaten in het eerste kwartaal. Dit komt voornamelijk door de aankoop van twee nieuwe raffinaderijen. Ook werden in drie van de vier regio's waar Valero raffinaderijen heeft, zogeheten *turnarounds* ofwel grote onderhoudsbeurten, gedaan. In het door Valero uitgestuurde persbericht naar diverse media zegt Klesse ondanks deze grote onderhoudsbeurten dat de oliemaatschappij goed heeft gepresteerd en zich aan haar strategie heeft gehouden. Dit door onder meer te blijven investeren in raffinaderijen zoals die van Memphis, St. Charles en McKee. Over de door de raffinaderij op Aruba geleden verliezen zegt hij niets in het persbericht. "2012 blijft er goed uitzien voor Valero", aldus Klesse.

Amigoe 09-05-12: Chinese interesse in windmolenbedrijf Vestas

ORANJESTAD/KOPENHAGEN — De Chinese bedrijven Sinovel en Goldwind hebben interesse in de overname van Deense windgi-gigant Vestas, fabrikant van de windmolens op Vader Piet. Dit melden Deense media. Ook

bronnen nabij de regering zeggen te weten dat de Chinezen naast interesse in olieraffinaderij Valero, hun oog op Vestas hebben laten vallen.

Het bedrijf verkeert in zwaar weer en heeft aandeleprijzen zien kelderen na tegenvallende resultaten, onvrede over het management en groeiende concurrentie. Deense media speculeren over een eventuele koop door China en waarschuwen voor het verlies van duizenden banen wanneer de productie van windmolens in Denemarken zou stoppen. Het bedrijf is 's werelds grootste producent van windmolens en heeft een geschatte waarde van ongeveer 3 miljard florin. Vestas levert ook de windmolens voor het nieuwe park in Urirama. Volgens berichten is de Milieu Effect Rapportage van dit nieuwe windmolenpark ondertussen afgerond en wordt deze volgende week aan het publiek gepresenteerd.

Amigoe 10-05-12: Milieueffecten windmolenpark Urirama 'nihil'

ORANJESTAD — De meest merkbare gevolgen van de aanleg van tien windmolens bij Urirama zullen veranderingen van het landschap en het geluid van de turbines zijn. Dat is de conclusie van de eerste versie van de sociale- en milieueffectrapportage (MER) voor het gebied, die Amigoe in handen heeft gekregen. Volgende week houdt het bedrijf Windpark Vader Piet en WEB een hoorzitting om bewoners en anderen inspraak te geven.

Deze versie van de MER wordt volgens directeur Henk Hutting van Windpark Vader Piet ook op de hoorzitting gepresenteerd. Dat gebeurt dinsdagavond om zeven uur in het innovatiecentrum Dr. Edward Cheung. Woordvoerder Asja Dongen van WEB, die ook in het project zit, zegt dat morgen het publiek in advertenties over de hoorzitting wordt geïnformeerd.

Van de hoorzitting komt een verslag beloven beiden, en dat gaat ook in het rapport aan de regering zodat deze volgens Hutting ook de 'bezwaren' van burgers krijgt te horen. Als dan de MER definitief is, moet de regering een besluit nemen. Is dat positief dan gaat het overheidsterrein bij Urirama over in erfpacht aan het windmolenbedrijf en krijgt deze vervolgens een vergunning. "Dan zou in oktober dan wel november met de bouw gestart kunnen worden", aldus Hutting.

Bewoners hebben 600 handtekeningen verzameld tegen de bouw. Ze vrezen niet alleen overlast, maar ook een forse waardedaling van hun huizen. Inmiddels hebben ze een advocaat in de arm genomen en dekken er niet voor terug om een grote schadeclaim in te dienen als de molens er alsnog komen. Deze week werden er ook bewerkte foto's van windmolens verspreid waarop het lijkt alsof de windmolens heel dicht op de kapel van Alto Vista komen. Hierbij is rekening gehouden dat de molens op een afstand van 850 meter komen van de bewoonde wereld. Hutting zegt echter dat die foto's niet realistisch zijn en hij volgende week 'visualisaties' heeft die een betrouwbaar beeld geven.

Nauwelijks risico

In de door de Nederlandse energieconsultant Kema opgetekende MER staat wel dat het huidige beeld van een lege, verlaten kust met de komst van de windmolens zal veranderen. Feit is echter dat het geen beschermd gebied betreft. De kortste afstand tussen de windmolens en huizen zou 850 meter zijn. Uitgaande van het model dat Kema hanteert om het geluid van de turbines in de omgeving te berekenen, klinkt het geluid van de turbines in het naastgelegen woongebied niet harder dan 42 decibel. Dat is, aldus het adviesbureau, ruim beneden de maatstaf van 47 decibel.

Ook is onderzoek gedaan naar mogelijke gevolgen voor de plaatselijke fauna. De meest relevante dieren hierbij zijn vleermuizen en vogels. Tijdens het vorige maand gehouden onderzoek door gespecialiseerde ecologen werden echter nauwelijks vleermuizen aangetroffen. Er waren namelijk geen planten en te weinig insecten in de buurt om vleermuizen voor voedsel aan te trekken en er zijn ook geen grotten in de buurt waar ze kunnen broeden. Het risico voor vleermuizen is dus klein, constateert Kema. Mochten in september/oktober door de lage wind meer insecten en mogelijk dus meer vleermuizen komen (de ecologen verwachten het niet), dan is Vader Piet Beheer bereid om bij lage wind de operationele werkzaamheden aan te passen.

Het rapport geeft aan dat de aanwezigheid van windmolens wel degelijk een bedreiging kan vormen voor vogels. Maar omdat er zo weinig in de buurt zijn, ook over het hele jaar gemeten, is het risico klein.

Nooit meer hetzelfde

De keus voor de locatie voor het windmolenpark is volgens het rapport een compromis tussen een aantal factoren. Zo moet er rekening gehouden met het ontwijken van woongebieden en Parke Nacional Arikok, moeten op het terrein zoveel mogelijk turbines bij elkaar gezet kunnen worden en moet er hemelsbreed een zo groot mogelijke afstand zijn van het windmolenpark in Vader Piet. Dit laatste om zoveel mogelijk plotselinge afname van productie te vermijden wanneer noodweer in de buurt van het eiland komt. Deze vereisten hebben geleid tot een locatie in het noorden, bij Urirama.

Overigens zeggen tegenstanders dat dit onzin is. Een buurtbewoner zegt dat een onderzoek van de Universiteit van Leuven uitwijst dat als windmolens in bijvoorbeeld Oostende uitvallen, er ook uitval is in Egmond aan Zee en dat beslaat een afstand van 200 kilometer. "Aruba is zo klein, valt de wind weg, dan is het op heel Aruba windstil. Dat snapt toch iedereen?" Tegenstanders zijn het overigens wel eens met één ding in de MER: het landschap zal nooit meer hetzelfde zijn.

Amigoe 11-05-12: Tekort overheid Aruba 2012 stijgt tussen 50 en 100 miljoen

ORANJESTAD — De regering moet miljoenen extra lenen dan wel bezuinigen om de gevolgen van de gesloten raffinaderij voor de overheidsfinanciën te kunnen opvangen. Een aanpassing van de onlangs goedgekeurde begroting van 2012 lijkt bovendien onvermijdelijk. Dat blijkt uit berekeningen van de Centrale Bank van Aruba (CBA) die gisteren aan de vaste Statencommissie Financiële en Economische Aangelegenheden zijn gepresenteerd.

De commissie had hierom gevraagd om een indruk te krijgen van de gevolgen van de sluiting van de raffinaderij voor de economie en de overheidsfinanciën. Ook wilde de commissie scenario's voor als de raffinaderij weer opengaat. Er zijn drie scenario's gemaakt: een pessimistische waarbij de raffinaderij niet opent; een scenario waarbij de raffinaderij in september start (met een productie van 31,5 miljoen vaten en 100 miljoen dollar investering) en het meest gunstige scenario. Bij dat laatste scenario gaat de Bank ervan uit dat de raffinaderij in San Nicolas in augustus opent, met een productie van 36,9 miljoen vaten en een investering van 200 miljoen dollar in de fabriek.

Uit de berekeningen blijkt ieder geval dat de raming voor de economische groei (nominaal) een stuk lager is dan de 6,2 procent die CBA eerder aangaf, toen de sluiting van Valero nog niet was meegenomen. De Bank verwacht nu in het meest pessimistische scenario dat het GDP op -0,4 procent uitkomt; in het middenscenario groeit dat nog met 3,3 procent en in het meest optimistische geval met 4,5 procent. In ieder geval is dat allemaal flink lager dan waar de regering van uit gaat en waarop ze haar begroting heeft gemaakt. Zij is uitgegaan van een nominale groei van de economie van 8,2 procent. Doordat de economie echter veel minder sterk groeit, is de verwachting dat de inkomsten voor de overheid (zoals belastingen) veel lager uitvallen. Het gaat om een gat van 56 miljoen (in het meest gunstige scenario), dan wel 68 miljoen (middenscenario), dan wel in het ergste geval een gat van 104 miljoen florin. Het tekort loopt volgens de Centrale Bank dan ook in het gunstigste geval op naar 326 miljoen florin en in het slechtste geval op naar 374 miljoen florin.

AZV

Daarbij is nog niet het verwachte tekort van zorgverzekeraar AZV gerekend van 12 miljoen florin (conform begroting) dat de regering verplicht moet dekken. En eigenlijk is het tekort nog veel hoger dat wat de CBA-berekeningen aangeven, stelt de voorzitter van de vaste Statencommissie, Juan David Yrausquin (AVP). Yrausquin berekende zelf al eerder dat het tekort niet op 270 miljoen florin uitkomt waarvan de regering (en ook CBA) uitgaat, maar 350 miljoen florin. Vanwege dus het AZV-tekort, maar ook de geplande verkoop van het hospitaal waarvan de regering de opbrengst van 40 miljoen florin al bij haar inkomsten heeft opgeteld. Volgens Yrausquin moet je niet uitgaan van dergelijke incidentele inkomsten die bovendien nog niet zijn gerealiseerd.

Pensioen

In het meest optimistische scenario gaat het Statenlid er dan ook van uit dat het tekort dit jaar uitkomt op 367 miljoen florin en in het meest ongunstige geval zelfs op 424 miljoen florin. "Een onzekere factor is bovendien nog pensioenfondsen Apfa, zoals de Centrale Bank ook aangaf. De overheid moet over 2010 nog 80 miljoen florin betalen en over 2011 90 miljoen florin aan het fonds." Ook voor dit jaar moet de overheid nog de werkgeverspremies voor het ambtenarenpensioen afdragen. De regering is echter nog steeds met het pensioenfondsen in discussie over hoeveel ze exact moet gaan betalen. Maar, zegt Yrausquin, het tekort zal hierdoor ook zeker weer toenemen als er niets gebeurt.

De Statencommissie gaat volgens hem eerst nog rustig de cijfers van de Centrale Bank doornemen. Ook zijn fractie gaat zich erover buigen en een standpunt bepalen. Maar de regering is nu aan zet. Deze heeft namelijk toegezegd voor volgend jaar het begrotingstekort te willen terugbrengen naar 3 procent (naar analogie van de EU-norm). Voor Aruba betekent dat een tekort van maximaal 175 miljoen florin. "We hebben tot nu toe nog niet van de regering vernomen dat ze daar van gaat afwijken", aldus Yrausquin.

Amigoe 11-05-12: Luchthaven Aruba sluit 2011 af met winst

ORANJESTAD — Het aantal passagiers dat vorig jaar vertrok vanaf luchthaven Reina Beatrix (en dus belasting betaalde) heeft opnieuw een record bereikt. In totaal vertrokken vorig jaar 998.161 passagiers, een stijging van 5,4 procent. Ook de nettowinst steeg in vergelijking met vorig jaar naar 'een tevreden' 17,1 miljoen florin. Dit is een stijging van 38 procent in vergelijking met 2010.

Aruba Airport Authority (AAA) maakte gisteren haar jaarcijfers bekend. In 2010 daalde de winst nog (17 procent) in vergelijking met het jaar daarvoor. Als reden hiervoor werden de gestegen operationele kosten gegeven, onder meer vanwege dure stroom en water. AAA kondigde daarom voor het afgelopen jaar energiebesparende maatregelen aan, zoals waterloze toiletten en verlichting op zonne-energie. Die maatregelen hebben effect gehad, aldus AAA, de elektrakosten zijn met 5 procent gedaald en de waterkosten met 2,5 procent. De totale kosten daalden met 0,4 procent en de operationele kosten met 0,7 procent.

In totaal verwerkte de luchthaven overigens 2.087.170 passagiers. Dat is inclusief transfers, transits en de passagiers van privévluchten, een stijging van 5,2 procent. Dit resultaat komt redelijk onverwachts, aldus AAA, vanwege de crisis in Europa en de effecten op andere economieën. Het overtrof dan ook de verwachtingen van de luchthavenautoriteit. De meeste passagiers (59 procent) reisden naar de Verenigde Staten, maar deze markt liet geen groei zien. Latijns-Amerika volgt met 18 procent en die markt steeg met hetzelfde percentage. Het aantal passagiers naar de andere Nederlands-Caribische eilanden steeg ook met 18 procent, en naar Canada met 12 procent. Slechts 4 procent meer vertrok richting Europa.

Het aantal toestellen dat gebruik maakte van de luchthaven steeg vorig jaar met 1,3 procent naar 38.888. Dit komt echter alleen door een toename van privévluchten en andere niet-commerciële vluchten. Deze laatste steeg namelijk met 23 procent en het aantal vluchten voor General Aviation (privévluchten) steeg met 7 procent. Het aantal commerciële vluchten voor zowel passagiers als vracht bleef gelijk.

Amigoe 12-05-12: Premier geeft Kamer koekje van eigen deeg

ORANJESTAD — Het waren niet zozeer de panelleden Audrey Laclé, Harold Malmberg en Milton Berlinski die de zaal tijdens het jaarlijkse zakendiner van de Kamer van Koophandel (KVK) opschudde, maar premier Mike Eman (AVP). Die gaf onverwachts een korte toespraak waarin hij de Kamer 'historisch' op haar plaats zette en ondernemers verweet te weinig lef te hebben om investeringen te doen. Investeringen die juist hard nodig zijn als Aruba een nieuwe economische koers, zonder de raffinaderij, wil ingaan, aldus Eman.

De uitnodiging van de KVK leek een discussie te beloven met ervaren zakenmensen in een panel enerzijds en anderzijds een zaal met vooral betrokken ondernemers. De *jeu* kwam er nooit echt in omdat de panelleden eerst presentaties over hun visies gaven en vervolgens geen vragen voorbereid waren voor de discussie. Die moesten dan uit de zaal komen. Maar vervolgens was er niet veel tijd meer voor vragen, te meer ook omdat de magen pas na de discussie gevoed konden worden. Er was ook minder tijd omdat premier Eman de eerste vraag mocht stellen en daar een korte toespraak van maakte. Hij had geen vragen, alleen opmerkingen, zo bleek. En die bleken de aanwezigen toch op te schudden.

Eerst kreeg de Kamer een koekje van eigen deeg. Malmberg en ook Laclé onderschreven dat deze discussie eigenlijk 27 jaar eerder had moeten beginnen, toen Lago de deuren sloot. Hadden we als Aruba nagedacht over de alternatieven zonder raffinaderij, dan lag er allang een oplossing, in plaats van dat die nu bedacht moet worden en dat vinden de panelleden erg jammer. Eman reageert daarop door te stellen dat er 27 jaar geleden een 'hele jonge premier was, die bijna gelyocht werd toen hij eenzelfde discussie wilde starten'. Hij refereert aan zijn broer Henny Eman die een nieuwe richting wilde voor Aruba's economie. "Het was toen ook gemakkelijker want Exxon (moedermaatschappij van Lago, red.) wilde toen meewerken aan de schoonmaak van het terrein." Er was volgens Eman zelfs een toezegging van bijna 400 miljoen florin. Maar de gemeenschap onder aanvoering van de KVK toen was ertegen en oefende zelfs druk uit op Henny Eman die volgens de Kamer 'iets heel onverantwoordelijks was aan doen'. Premier Eman: "Dus nu na 27 jaar zou ik een applaus willen vragen voor wat men noemt deze vertraagde verlichting van de politici toen."

De realiteit nu is anders, benadrukt hij. Het betekent dat Aruba niet direct morgen met een alternatief kan beginnen. In ieder geval moet de overheid nog minimaal drie jaar wachten voordat ze het terrein van de raffinaderij weer in handen heeft om te kunnen schoonmaken en wat anders mee te doen. Malmberg en ook Berlinski stelden dat namelijk voor. Malmberg had het over de haven in San Nicolas die Aruba van Valero terug moet zien te krijgen zodat daar, en niet in Barcadera, de containerhaven ontwikkeld kan worden. Berlinski gaf aan dat er langzaam terreinen teruggewonnen moeten worden, schoongemaakt en voor andere doeleinden bestemd. Hiermee ook voorbereidend op wat al gaande is; de Arubaanse regering heeft immers al wat gronden, zoals bij de haven in Oranjestad waar nu de tramremise komt, teruggekregen. De vraag is echter hoe, en volgens Berlinski gaat het om 1 miljard dollar dat op dit moment nodig is om het hele terrein van de raffinaderij schoon te maken, de schoonmaak aangepakt gaat worden. Een belangrijke vraag die overigens bij dit onderwerp opvallend genoeg, en dat merkte een aantal dinergasten ook na afloop op, niet werd behandeld is waarom de vervuiler, dus het olieconcern zelf, niet voor de schoonmaak zorgt en betaalt.

Lef

In ieder geval was Eman het met de panel eens dat er groep knappe koppen moet komen die met voorstellen komen voor een nieuwe economie voor het eiland zonder raffinaderij. Maar daarbij is er nog wel wat anders voor nodig en waarover de premier gisteren zijn 'bezorgdheid' toonde, namelijk investeerders die lef hebben.

Investeerders zoals De Veer, Malmberg en Croes die in moeilijke tijden de lef hadden om al hun bezit te verpanden en geld te investeren om iets nieuws te beginnen voor Aruba. “Ik ben niet zo onder de indruk van de huidige visie en lef om iets anders te doen”, vindt de premier over de zakenmensen van nu. Terwijl juist om bij het ontwikkelen van een nieuwe economische pilaar, investeerders met lef hard nodig zijn, aldus Eman. Hij noemt als voorbeeld de Mainstreet in Oranjestad. “Dat een investeerder 100 florin gaat lenen om een blik verf te kopen om zijn voordeur te gaan opknappen. Maar dat gebeurt zelfs niet en iedereen wacht maar tot de straat klaar is.” De premier zegt dat iedere dag er wel iemand aan de deur klopt om een stuk grond te krijgen voor de hotels met 8000 kamers. “Maar dat is een no-brainer. Je hoeft geen groot zakenman te zijn om te weten dat als je daar een restaurant of winkel begint, het daar loopt. Het getuigt juist van lef om niet te wachten tot het hele centrum is opgeknapt, naar de bank te stappen voor een lening en daarmee iets nieuws te bouwen in de stad. Het zou goed zijn als de Kamer van Koophandel een seminar zou organiseren om mensen te inspireren om het lef te hebben om te lenen en te investeren om de derde economische pilaar op te bouwen. Als dat het onderwerp van vanavond was geweest, zou ik blijer zijn dan ik nu ben.”

Dat ‘koekje van eigen deeg’ kaatste Malmberg overigens weer mooi terug. Hij gaf toe dat in zijn opstarttijd hij ook moeilijkheden ondervond en de bank geen lening gaf voor bijvoorbeeld zijn De Palm Island, maar toch wist door te zetten. “De markt was toen klein, maar ik wist dat deze zou aantrekken. Ik zou de premier echter wel een advies willen geven: vraag de zakenmensen waarom ze niet willen investeren. Er zijn misschien wel redenen die je zullen verrassen.”

Amigoe 14-05-12: ‘Regering moet met Staten en sociale partners in overleg’

ORANJESTAD — Tijdens het jaarlijkse zakendiner van de Kamer van Koophandel (KvK), afgelopen vrijdag, pleitte voorzitter Jamal Mahawat Khan ervoor dat de regering in het parlement en met de sociale partners de eventuele voorwaarden bij de overname van de raffinaderij door PetroChina bespreekt. De KvK steunt een overname alleen als de koper harde toezeggingen doet over een aantal kwesties.

Zo moet de koper de plannen voortzetten van een overstap naar aardgas als brandstof, zich hard maken voor navolging van milieuwetgeving en baanbehoud garanderen voor de Arubaanse werknemers. Ook moet de koper meedenken over een traject indien de raffinaderij uiteindelijk dicht gaat. Dit houdt ook een plan in voor het gebied ten oosten van de waterzuiveringsinstallatie in Zeewijk, aldus Khan.

Meeprofiteren

Khan wil dat zowel de bevolking als het zakenleven op het eiland meeprofiteren van een overname van de raffinaderij. PetroChina zal het al lopende plan van aardgas als brandstof voor de raffinaderij moeten overnemen en een pijplijn aanleggen naar Venezuela. WEB en Utilities moeten, zoals eerder was afgesproken, van deze gasvoorziening gebruik maken en deze als brandstof gebruiken. Een op gas gebaseerde economie zorgt voor een schonere lucht en lagere tarieven. Khan benadrukte dat KvK tegen het gebruik is van het volledige terrein van de raffinaderij als olieopslagplaats. “Daarvoor is het stuk land te kostbaar”, aldus Khan.

Kruispunt

Aruba staat nu voor een historisch kruispunt, merkte de voorzitter op. “De keus is tussen een toekomst met de raffinaderij of zonder. Een toekomst met de raffinaderij houdt in dat er een nieuwe eigenaar komt. Aruba heeft er niets over te zeggen wie dat is. In een ideale situatie neemt de nieuwe eigenaar alle eerder met Valero gemaakte afspraken over”, aldus Khan. Vorige week pleitte de KvK-voorzitter in *Amigoe* nog ervoor dat de regering de met PetroChina ondertekende MOU (Memorandum of Understanding) publiceert.

Mening bijgesteld

Feit is dat de Arubaanse bevolking inmiddels ook de mening heeft bijgesteld over de aanwezigheid van de raffinaderij, met al haar vervuiling, gevaar voor de volksgezondheid op het eiland en de ontwikkeling van San Nicolas. Daarnaast wil de regering Aruba een voorbeeld van duurzaamheid maken. “Je vraagt je af of in deze visie plaats is voor zo’n vervuilende industrie”, merkt Khan op. Aan de andere kant komt Aruba’s reputatie onder investeerders in het geding mocht de regering nu aandringen tot sluiting midden in de onderhandelingen tussen Valero en PetroChina.

Amigoe 18-05-12: Aanleggen windmolenpark voorleggen aan Parlement

ORANJESTAD — Ondanks eerdere verklaringen van de regering dat er in Urima definitief een windmolenpark komt, zegt Energie-minister Mike de Meza (AVP) nu dat het besluit voor een tweede windmolenpark uiteindelijk bij het parlement ligt. Hoewel de minister zegt het MER-rapport te zullen lezen wijst hij erop dat de regering nog steeds achter de aanleg staat en daar ook naar zal handelen. Utilities-functionaris Freddy Rafini zegt juist dat de regering alleen op basis van de uitkomsten van de rapporten van WEB en Kema kan beslissen of zij het plan kunnen voortzetten.

De Meza rekent er op dat de Staten uiteindelijk een goed afgewogen besluit zullen nemen in het algemeen belang. De minister zegt aan de ene kant wel de MER van Kema en het technisch-economisch rapport van WEB in overweging te nemen, maar geeft in hetzelfde gesprek echter ook aan dat de regering hoe dan ook een tweede windmolenpark nastreeft. “Met respect voor alle meningen staan wij in ieder geval vierkant achter een plan voor meer duurzame energie en handelen wij daar als regering ook naar in onze besluitvorming”, aldus De Meza. Hij wijst erop dat het gebied rond Vader Piet net zo mooi was als dat van Urirama, toen daar een windmolenpark werd aangelegd. “Bovendien is de afstand vanaf de windmolens in Vader Piet tot aan de woningen 450 meter. Dat is de helft van de afstand van het terrein van Urirama tot de dichtstbijzijnde woning”, aldus minister De Meza.

Verplaatsen windmolens

De Energie-minister zegt dat nu gekeken wordt naar de mogelijkheid om eventueel twee windmolens te verplaatsen om het zicht vanaf Alto Vista aan te passen. Eerder verklaarde Henk Hutting van Vader Piet Beheer ook dat een plan voor het park altijd nog aangepast kan worden.

Procedure

Utilities-functionaris Rafini verzekert op zijn beurt dat de komst van een tweede windmolenpark nog niet is beklonken en houdt het erop dat het proces naar een mogelijke tweede windmolenpark moet worden doorlopen, voordat een definitief besluit genomen wordt. “De regering heeft haar wens uitgesproken voor een tweede windmolenpark. Een onderzoekprocedure is gestart en daaruit is ook gebleken dat er tegenstanders zijn”, aldus Raffini. Die protesten worden opgenomen in de MER en uiteindelijk moet de regering daar dus ook rekening mee houden voor zij besluiten om het plan alsnog naar het parlement te brengen, geeft hij aan. Rafini zegt dat bij de komst van het windmolenpark in Vader Piet er nauwelijks tegengeluid van omwonenden was en dat daardoor de aanleg ook snel verliep. Over het argument van de tegenstanders dat de rust rond het kapel van Alto Vista behouden moet worden, zegt hij: “Dan moet de regering die omgeving dan maar heilig verklaren, zodat geen enkele regering daarna daar wat kan gaan bouwen.”

Nog geen groen licht

Intussen zijn nog niet alle onderzoeksgegevens in de rapportage binnen. WEB gaf woensdag een perspresentatie over haar eigen haalbaarheidsrapport. Functionaris Luis Oduber zei toen dat er nog geen berekening is gedaan over het bedrag dat WEB per kilowattuur aan Vader Piet Beheer zal moeten betalen. Ook is er vanuit de overheid nog geen groen licht gegeven over contractonderhandelingen met Vader Piet Beheer.

Amigoe 22-05-12: Mogelijke samenwerking Aruba en Brits Guyana

ORANJESTAD — Aruba zoekt samenwerking met Brits Guyana op het gebied van de winning en exploitatie van gas en olie. Energie-minister Mike de Meza (AVP) maakte dit gisteren bekend tijdens de wekelijkse persconferentie van de ministerraad.

Minister De Meza vertrok afgelopen donderdag samen met een delegatie naar Guyana en keerde vrijdag terug. In Brits Guyana had de Arubaanse delegatie gesprekken met minister Robert Persaud van Natuurlijke Grondstoffen en Milieu en met premier Sam Hinds. “We hebben gesproken over de exploitatie van olie en gas, maar ook over duurzame energie. Brits Guyana heeft grote problemen met haar stroomdistributie. Feit is dat landen ons werk op dit gebied in de gaten houden.” Met medeweten van Toerisme-minister Otmar Oduber (AVP), houder van de landbouw-en toerismeportefeuille, sprak De Meza ook over mogelijkheden tot samenwerking op gebied van landbouw en de uitwisseling van informatie over toerisme.

Repsol

Niet alleen aan land maar ook aan de kust van Brits Guyana wordt momenteel geboord naar gas en olie. De boringen zijn vergevorderd en de vooruitzichten zijn erg positief, zegt De Meza. “Dit gegeven is interessant voor Aruba omdat wij nu al twee jaar aan het onderhandelen zijn geweest met energiebedrijven voor de exploratie van gas in onze wateren. Uiteindelijk bleef de Spaanse energiegigant Repsol over als het bedrijf waar wij nu mee aan het onderhandelen zijn”, aldus De Meza. Indien het parlement het project goedkeurt, vinden aan het begin van het eerste kwartaal volgend jaar de eerste seismografische tests plaats in de territoriale wateren van Aruba.

Ten noorden

Volgens de minister is er vooral interesse voor het gebied ten noorden van Aruba, een gebied dat ruim 200 mijl uitstrekt en een diepe zeebodem heeft. Nadat het team de uitkomsten van de tweedimensionale tests heeft geïnterpreteerd, zullen al gauw erna driedimensionale tests plaatshebben in specifieke zones. Dan volgen de proefboringen en hopelijk wordt er olie of gas gevonden. “Wij gaan ervan uit dat er meer gas gevonden zal worden dan olie”, aldus De Meza.

Op de grens

Wordt een gasveld gevonden op de grens met een ander land, dan wordt aan de andere kant ook gemeten hoe groot het veld is en wordt volgens een verdeelsleutel gehanteerd die gebonden is aan internationale verdragen. Het hele exploratieproces kost ruim 100 miljoen dollar en komt volledig voor rekening van de maatschappij die het uitvoert. "Dat is het risico dat zij nemen", aldus De Meza. Als er gas of olie wordt gevonden volgt een zogeheten '*production sharing agreement*' tussen Aruba en Repsol ofwel hoe de opbrengsten verdeeld gaan worden. "Voor het opstellen hiervan krijgt Aruba steun vanuit Nederland, de VS en lokale juristen. Uiteindelijk moet het ook naar de Staten toe voor goedkeuring en is de overeenkomst openbaar", belooft de minister.

Amigoe 24-05-12: Belastingverdrag Aruba en Canada

ORANJESTAD/DEN HAAG — De autoriteiten van Aruba en Canada hebben afspraken gemaakt over de uitwisseling van belastinggegevens.

Daardoor staat Aruba nu op een 'witte' lijst van landen die de standaarden van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (Oeso) hebben ingevoerd. Het verdrag is een gevolg van die richtlijnen. Oeso schrijft gegevensuitwisseling voor als een middel in de strijd tegen belastingontduiking, fraude, witwaspraktijken en de financiering van terroristische activiteiten. Aruba behoorde in 2009 nog tot de 'grijze lijst' van landen die de doelstellingen van de OESO wel onderschrijven, maar nog niet volledig hebben geïmplementeerd. Door het sluiten van belastingverdragen staat Aruba inmiddels dus op de 'witte lijst'. De onderhandelingen over het verdrag werden door Aruba en Canada gedaan, maar de Nederlandse demissionair minister van Buitenlandse Zaken, Uri Rosenthal (VVD), was uiteindelijk verantwoordelijk voor de ondertekening. Hij heeft de Tweede en Eerste Kamer gevraagd hiermee in te stemmen.

Diversen

Amigoe 07-05-12: Nieuw boek 'muzikale parels'

ORANJESTAD — Het muziekboek 'Musical Pearls from Aruba, Bonaire and Curaçao' is uit. Het is het vierde boek van auteur Eric Tchong, en het bevat 61 liedjes en instrumentale uitvoeringen. Aan het boek werkten mee: Mario Croes, Rufo Odor, Buchi Boekhoudt, Padu Lampe, Rudy Plaate, Alwin Toppenberg, Piet Schwengle, Michael Kuiperi, Edgard Kelkboom, Reynaldo Lampe, Maybelline Arends-Croes, Toty Arends, Janchi Thijzen, Hubert Lio Booi en Don Ramon Krozendijk. Van wijlen Dominico Herrera is het stuk 'Bonaire' deels gebruikt. De 61 stukken zijn folkloristisch, klassiek en religieus en daarnaast zijn enkele stukken geschikt voor koren. De muziekstukken variëren van wals, merengue en tumba tot huapango, ranchera, danza, chachacha en bolero. Tchong presenteerde zijn boek vorige week in Biblioteca Nacional Aruba in de Bachstraat. Tijdens de avond werd een aantal stukken ook uitgevoerd. Het boek is verkrijgbaar in de bibliotheek en bij hotels.

Amigoe 19-05-12: Historische website Aruba uitgebreid

ORANJESTAD — De website over de geschiedenis van Aruba, www.historiadiaruba.aw, is uitgebreid met een pagina bewegend beeldmateriaal. Het betreft oude opnames, gemaakt voor onder meer het filmjournaal dat destijds in bioscopen werd vertoond.

De oudste opnames dateren uit de Tweede Wereldoorlog, februari 1942, toen Aruba en met name de Lago-raffinaderij door een Duitse onderzeeboot werd aangevallen. Het zijn opnames van brandende tankers, kogelgaten in olietanks en zelfs een kort fragment van de gestrande torpedo op het strand bij Punta Brabo, met militairen ernaast. Bij de opruiming daarvan explodeerde de torpedo en kwamen vier Nederlandse militairen om.

Uit de oorlog dateren ook opnames van prinses Juliana, die vanuit Canada een bezoek bracht aan 'de West' en de intocht van Amerikaanse troepen die het eiland en de raffinaderij kwamen beschermen. Van vlak na de oorlog is een reportage van de teraardebestelling van verzetsheld Boy Ecury. Er zijn ook diverse beeldverslagen te zien van Koninklijke bezoeken, van zowel prinses Beatrix als koningin Juliana en ook van de Rondetafelconferentie van 1954. Deze leidde tot de totstandkoming van het Statuut. De ondertekening daarvan door de koningin komt uitgebreid in beeld.

De jaren '70 leverden veel beeldmateriaal op: premier Joop den Uyl bezocht het eiland en werd rondgeleid door volkswijken als de Village en Tarabana. Ook van de strijd om de Status Aparte is bijzonder beeldmateriaal te zien: de inwijding van Hymno y Bandera in 1976, een Nederlandse reportage over Betico Croes en een vlamme toespraak in de Arubaanse Eilandsraad van Henny Eman. Verder bevat de website een uitgebreide reportage over de onlusten op Curaçao van mei 1969.

De serie filmpjes wordt afgesloten door enkele 'home movies', amateuropnames die een beeld schetsen van het leven op Aruba eind jaren '50 en begin jaren '60. Zo is een huisvrouw te zien die boodschappen doet in *Main Street* in San Nicolas. Er is ook gefilmd bij het Arubaanse carnaval, vertrekkend vanuit Club Caribe en eindigend in het Wilhelmina Stadion. En andere video's volgen een familie die een dagje uitgaat naar het pas geopende Caribbean Hotel.

De pagina met bewegend beeldmateriaal heet 'Historische filmpjes' en is mede tot stand gekomen dankzij Setar. Daarnaast bevat de pagina informatie over de geschiedenis van Aruba en fotomateriaal, gemaakt door Lago-dokter Arthur Meiners in de jaren '50, '60 en '70.

Amigoe 25-05-12: Wijze invoering langstudeerboete niet eerlijk

ORANJESTAD/DEN HAAG — Samuël Dumfries, hoofd van de afdeling Onderwijs van het Arubahuis, is het niet eens met de manier waarop Nederland de zogeheten langstudeerboete invoert. “Het gebeurt met terugwerkende kracht tot 1991. Het komt er dus op neer dat de spelregels tijdens de wedstrijd worden veranderd. Daarmee worden studenten voor een voldongen feit geplaatst, ze kunnen er niets meer aan veranderen. Dat vind ik niet eerlijk.”

Hij staat dan ook volledig achter de Nederlandse studentenorganisaties die op 21 mei een rechtszaak tegen de Nederlandse overheid begonnen. “Ik zou willen dat ook de professionals in het onderwijsveld bezwaar zouden maken”, aldus Dumfries. De rechtbank in Den Haag doet naar verwachting 25 juli uitspraak, of zoveel eerder als mogelijk.

Het Arubahuis inventariseert momenteel om hoeveel studenten het gaat. Dumfries vreest dat een groot aantal Arubaanse studenten met de langstudeerboete te maken krijgen. “Veel van onze studenten switchen na het eerste studiejaar. Bovendien hebben zij vaak met aanpassingsproblemen te maken. Het vraagt nogal wat van je als je voor je studie naar een ander werelddeel moet verhuizen. Helaas houdt de Nederlandse overheid geen rekening met deze bijzondere omstandigheden.” Hij snapt dat het voor de Arubaanse overheid onbetaalbaar is om van alle studenten die een langstudeerboete opgelegd gaan krijgen, deze extra studiekosten op zich te nemen. “Het is een Nederlandse maatregel waarop wij geen invloed hebben. Maar het is wel iets wat onze aandacht verdient.” Dumfries zegt dat ze de kwestie aankaarten bij het Arubaanse ministerie van Onderwijs. Hij laat weten dat er al studenten zijn die hebben gevraagd of er een betalingsregeling kan komen. “Of dat tot de mogelijkheden behoort, kan ik niet beoordelen, dat is een zaak van de regering.” Dumfries vindt echter wel dat het niet in het belang van het Land Aruba is dat Arubaanse studenten vanwege een boete hun studie voortijdig afbreken.

Terugwerkende kracht

“Nu de datum van 1 september dichterbij komt, krijgen wij meer vragen van studenten die precies willen weten hoe de regeling in elkaar steekt”, aldus Dumfries. Studenten die vanaf studiejaar 2012-2013 meer dan één jaar langer doen over hun masters of bachelor, moeten bovenop het collegegeld een boete van 3063 euro betalen voor elk jaar dat ze nog studeren. De boete geldt per studiefase. Studenten die hun bachelor zonder uitloop afronden, krijgen slechts één jaar speling wanneer zij doorstuderen voor hun masters. “Toen deze maatregel door de Nederlandse overheid werd afgekondigd, hebben wij onze studenten uiteraard meteen geïnformeerd zodat zij er in elk geval rekening mee kunnen houden dat er mogelijk een boete aan zit te komen. Bovendien is in de voorlichting aan bursalen de invoering van de langstudeerboete opgenomen. “Die groep weet van tevoren waar ze aan begint. Het probleem zit er vooral in dat de regel met terugwerkende kracht wordt ingevoerd.”